

MANDRAČ

CENA 50 SIT

POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 66310 IZOLA - ISOLA

PREŠERNO BREZ PREŠERNA

Komentiranje kulturnega praznika je tržno zelo slaba poteza. Prepričan sem, da bo marsikateri bralec zdajle zavzdihnil češ, kaj me brigajo njihove kulturniške zdrahe, če pa imamo toliko drugih, večjih skrbi.

In je brez dvoma res tako, saj brez gledališča lahko preživimo, brez kruha pa težko. Ker pa vendarle upamo, da se do kruha le pretolčemo je prav, da kakšno rečemo tudi o kulturi. Izola je tudi v kulturi tisto, kar je v življenju: ubogo proletarsko mesto, ki si seveda ne more privoščiti nič profesionalnega in vrhunskega, zato pa se lahko pohvali z ameterizmom oziroma ljubiteljsko kulturo. Vsaj nekoč je bilo tako, dandanes pa se tudi v ljubiteljstvu dogajajo spremembe in vse manj je tistih, ki bi hodili na odrske deske, ker jih tja vabi zgolj klic gledaliških muz in vse manj je tistih pevcev v pevskem zboru, ki bi bili pripravljeni sami kupiti obleko za nastop. V ZKO-ju jih skušajo organizirati kolikor morejo in zmorejo, saj je bilo denarja za kulturo v zadnjih letih prav malo. Tako se je dejansko zgodilo to, da so prizorišče kulturnega zapustili nekateri veterani, prevzeli pa so ga

foto orlando

mladi, ki pa ga seveda obravnavajo na svoj način.

Takšen primer je bila tudi proslava na predvečer kulturnega praznika. V preddverju in mali dvorani kulturnega doma se je trlo generacije, ki jo sicer srečujemo v kafičih in malo je bilo onih, ki so bili v svetu kulture v prejšnjih obdobjih. Tudi razpoloženje je bilo drugačno, saj obiskovalcev kar ni bilo moč utišati, kot da si imajo toliko za povedati. K sreči je bila celotna prireditev načrtovana kot kulturniška osmica in to je tudi postala.

Zagotovo bi se tudi veseljak Prešeren dobro počutil v tako zabavnji družbi.

P.S.

Na proslavi ni bilo nikogar iz nove občine niti iz upravne enote, ni bilo niti enega občinskega ali republiškega poslanca, ni bilo strankarskih ljudi, pripadnikov manjšine in še koga, ki bi mu človek pripisal malo kulturnega. Skratka, ni bilo nikogar, ki bi celotno prireditev lahko skvaril. Hvala jim, da so nas pustili na miru.

Mef

VSE IZOLSKIE KOALICIJE

Kljub velikim napovedim imamo v Izoli trenutno eno samo javno obelodanljeno koalicijo, to je tista med ZLSD in Zvezo za Primorsko. Vse druge variante, skupaj s tisto, ki naj bi jo podpisali LDS in ZLSD so ovite v tenčico skrivnosti. Najbolj aktiven pogajalc v dneh pred neuspešnim sklicem občinskega sveta so bili: Janez Jug in Dragan Sinožič (LDS), Pečanova in Gobbo (ZLSD), Bojan Zadel (SDSS) in seveda veliki guru, ki ga ne smemo imenovati, saj deluje zgolj iz ozadja, nadzoruje pa ravnanje in poteze vseh morebitnih koaličniških partnerjev. Za nas je najpomembnejše, da smo ga spoznali in bomo tako

lažje razlagali poteze in ravnanja posameznih poslancev.

Čeprav smo prepričani, da je mnogim med vami vseeno, kaj se grejo naši občinski poslanci in politiki pa vendarle ne bo odveč, da si ogledate možne variante sodelovanja v občinskem svetu.

Stran 3.

OBVESTILO NAROČNIKOM

Z veseljem Vam sporočamo, da so se naše vrste še povečale in da gre tudi prodaja Mandrača nad vsemi našimi pričakovanjimi. Glede na to, da je to že četrta letosnja številka Vas obveščamo, da se sicer lahko naročite na Mandrač (izpolnjene položnice lahko dobite na pošti ali banki), vendar ga boste prejemali le do konca leta, saj želimo letno obnoviti seznam naročnikov. Seveda pa ga lahko mirno kupite v katerikoli trafiki ali papirnici. Še vedno pa velja, da nas v primeru kakršnekoli napake pokličete po telefonu (61-139) ali obiščete na uredništvu (Veliki trg 1), da bomo skupaj ugotovili, kaj se je zgodilo in napako odpravili.

BEG PRED RESNICO

V zadnjem tednu smo bili priče kar nekaj novinarskim prispevkom na račun ravnanja prejšnjega izvršnega sveta in njegovega predsednika, mnogim pa je za povod služilo izplačevanje sejnij (ki so bile po izjavi člena organizacijskega odbora v resnici nagrade za delo) v pripravi Združenih iger narodov. O tem, kako novinarji nikakor ne morejo do točnih informacij govorí zapis na 4. strani.

PTT's NOT DEAD je rubrika v kateri objavljamo vaša pisma, mnenja, odgovore na posamezne članke v MANDRAČU ali kaj drugega, širši javnosti pomembnega. Po sklepu časopisnega sveta in uredniškega odbora objavljamo članke dolge do 40 tipkih vrstic. Pisma morajo biti podpisana z naslovom avtorja. Nеподписані писем не objavljamo, prav tako ne objavljamo tistih pisem, ki so po vsebinu v nasprotju z zakonom o tisku, novinarskim kodeksom, so žaljiva ali za širšo javnost nezanimiva. Pisem in fotografij, objavljenih na tej strani ne honoriramo in ne vračamo.

Gospod Zadel o Zadelu

O meni mu ni povšeči, da pogledam stvari ne od zgoraj, ne od spodaj, ne iz katere druge strani, zadovoljen bi bil, da bi gledal iz morske oziroma iz marine in to z njegovimi očmi.

Mediji danes niso več, kot so bili včeraj: s tem papirjem se ne da več, tako, kot se je, prekrivati resnice ali z njim pripovedovati le eno resnico. Danes, kar ne demantiraš, drži! Ne da se izmikati, kot nekdaj s svetim molkom ali vsevprek uporabljati ljudski rek, kdor prvi odneha, je pametnejši.

Dokler se za neko resnico skriva še kakšna resnica, se ne sme odnehati, čeprav so v tej naši nesrečni tranziciji resnice tako zamotane in zakamuflirane, da bo vsemogočni čas uporabil veliko časa, da jih razkrije. Ogledal sem si tudi sodni register: Projektiva inginiring Piran res ni formalno sestavil del LIZ ingeniringa v Izoli. Vsebinsko pa je ena prepletena z drugo. Prvo (v Piranu) sta ustanovili dve Ljubljanski "firmi" s polovičnim kapitalnim vložkom, drugi del vložka pa so prispevali posamezniki iz Obale (med njimi Zadel). Nobenega dvoma ni, kdo vleče prvo violino. Drugo (v Izoli), ki se imenuje Studio arhitektura LIZ Ljubljana, enota Izola (povzetek iz dogega naslova), so ustanovili posamezniki iz Obale in LIZ inginiring (kot Projekt inginiring npr.) Ljubljana. Nobenega dvoma ni kdo tukaj vleče prvo violino, le Izolani ne vedo, kdo jim igra ples, ki ga plešejo.

P.S. Samo nekaj dni po tistem, ko je g. Zadel objavil v Mandraču, da "bom lahko kaj več povedal na sodišču", sem dobil iz Okrožnega sodišča v Kopru "obvestilo", da je proti meni vložena tožba. Tožilec je v samem vrhu gradbenega lobija v Izoli ("lobij" je seveda mehka beseda!)

ONI res svoj prosti čas uporabljajo za bolj pomembne zadeve, kot je dopisovanje.

Izola, 3.2.95
Frane Goljevšček

Pripis uredništva

Dilog predsednikov občinskih organizacij SDSS in ZS se je zelo razvel, vendar je v njem vse manj novih argumentov, in ker je vmes očitno vstopilo še sodišče predlagamo, da do nadaljnega ne objavljamo pisem istih avtorjev z enako vsebino. Seveda pa imata odprta vrata za vse zapise v zvezi z drugo problematiko.

Spoštovani Mef and company!

Prosim, da v pismih bralcev objavite moj upravičeni protest, ki sem ga takole izoblikoval:

MANDRAČ PREPISUJE IZ PRIMORSKEGA UTRIPA

Kot dolgoletni bralec in sodelavec sem zgrožen z plagiatorsko uredniško politiko našega izolskega najboljšega časopisa, ki je v zadnjih številkah očitno v pomanjkanju izvirnih idej in prav takih sodelavcev ubral prepisovalsko taktno in tehniko svojega mlajšega portoroško/piranskega brata. Pozivam vse pismene in tudi polpismene izolane, da se kritično oglasijo na tako početje in da začnejo pošiljati uredništvu Mandrača magari svoje stare šolske spise. Edino tako si lahko rešimo čast in obraz pred nesmiselnim plagiatsko uredniško antipolitiko. Najbolj pa me boli, da moram svoj protest pisati na predvečer slovenskega kulturnega praznika na katerega me spominja le še najbolj priljubljena slovenska kulturniška kletvica - kur'c te gleda dol z Bleda...

Vsem bralcem Mandrača predlagam, da podprejo moj predlog, saj poznamo tisto - v slogi je moč in tako mora biti orko bojo porko.

Vladimir L. Bernetič
bralec in sodelavec Mandrača
v boljših časih

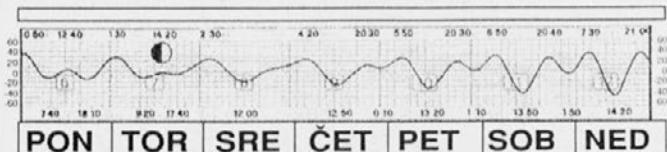
Pojasnilo uredništva:

Spoštovani g. Bernetič. Veseli smo, da je naše pisanje deležno takšne pozornosti, začo nam sveta dolžnost nalaga, da vam pojasnimo naslednje:

Članek, ki je bil povzet (dobesedno) iz Primorskega utripa je bil dogovorjen in zato smo v podpisu tudi napisali od kod je prišel. Za zapis o financiranju novih občin pa smo se skupno dogovarjali z uredništvom Utripa, le da so ga oni objavili pred nami. Glede na to, da si med seboj ne konkuriramo nas to podvajanje ni motilo.

Sicer pa, kot vidite, vse mine in boljši časi tudi.

MORJE IN LUNA malo gor malo dol

Vi vprašajte, župan bo odgovoril

V mestu in okolici je in se dogaja verjetno veliko stvari, ki vas motijo. Na pobudo novega izolskega župana in Mandrača bomo skušali s skupnimi močmi osvetliti marsikatero nejasnost. Če bi karkoli hoteli vprašati župana, bo tale prostor kot nalašč. Vprašanja lahko postavite pisno ali pa po telefonu. Vsa vprašanja bomo javno objavili razen tistih, ki bi bila žaljiva ali za širšo javnost nezanimiva. Torej priložnost je lepa, zato se opogumite in vprašajte.

Vprašanje:

Doris Kocjančič v imenu krajanov Tartinijeve ulice sprašuje, kdaj bo pri cerkvi postavljen znak, da tam lahko parkirajo le stanovalci iz sosednjih ulic?

Odgovor:

Gospa Kocjančič, niste osamljeni v svoji zahtevi. Izdajanje dovolilnic, koncesijska pogodba in dosedanja ureditev prometa ne zadovoljujeta občanov. V veljavi so sklepi in pogodbe, ki jih je treba upoštevati, oziroma spremeniti. Na tem delamo in predlagamo sledeče:

1. Dovolilnico dobti občan Izole, ki ima stalno bivališče v Izoli;
2. Koncesijska pogodba dovoljuje pobiranje parkirnine na označenih oddanih parkiriščih; izjema so invalidi. Pobiranje se vrši na mestih, ki ne ovirajo mestnega prometa. Zagotovljen je parkirni prostor, vozilo je varovano in zavarovano.
3. Ureditev mestnega prometa predvideva consko delitev mesta. Imetniku dovolilnice bo tako omogočen dostop do cone oz. stanovanja.

Prepričan sem, da bo nova ureditev prometa pripomogla k rešitvi. Kljub temu pozivam občane, naj parkirajo na brezplačnih parkiriščih, ker bodo kazni za napačno parkiranje zasojeno.

Celotna problematika bo rešena februarja 1995.

Župan

Dr. Mario Gasparini

MENJALNICA in PROMET Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec.
Ivan Konstantinović
Sončno nabrežje 14
66310 IZOLA

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

VSE IZOLSKIE KOALICIJE

(ME) Danes je petek in tisti, ki so željno pričakovali prvo zares delovno sejo občinskega sveta so se ušteli. Počakati bodo morali še deset dni, saj so se sklicatelji (zanimivo bi bilo izvedeti, kdo so to) odločili, da bo seja 22. februarja. Če pustimo ob strani dejstvo, da je spet sklicana za termin, ki je za naše uredništvo najmanj primeren, je bolj zanimivo to, da je sklicana med zimskimi šolskimi počitnicami, ko bo zagotavljanje sklepnosti gotovo težje kot sicer. Ali je torej možno, da imajo izvoljeni preveč dela sami s seboj in jim ni do reševanja vsebinskih vprašanj. Konec koncov se bo čez mesec in pol izteklo obdobje začasnega financiranja iz občinskega proračuna. Res je, da se to obdobje lahko podaljša, še bolj res pa je, da se naloge še nihče ni resno lotil.

In kaj se je pravzaprav dogajalo v dneh pred prvim neuspešnim sklicem druge?

Kot je že znano in je bilo tudi javnosti posredovano sta koaličko pogodbo podpisali **Združena lista in Zveza za Primorsko**. Potem se je začelo šušljati, da koaličko pogodbo pripravljalata **LDS in SDSS**, vendar do tega ni prišlo. Pravzaprav je niti pripravili niso ampak je šlo očitno bolj za ustvarjanje terena za naslednje poteze. Pred skicano drugo sejo občinskega sveta je kot strela z jasnega udarila napoved podpisa štiripartitne koaličke pogodbe (ZLSD, LDS, SDSS in ZZP), kar bi ob verjetni podpori stranke upokojencev lahko pomenilo, da imajo koalički partnerji kar dvotrejinsko večino in bodo tako zlahka speljali skozi postopek tudi sprejem najbolj temeljnih dokumentov nove občine (občinski statut, poslovni itd.). Pravzaprav naj bi pogodbo podpisali le LDS in ZLSD, vsaka od njiju pa ima svoje podpogodbe z drugimi partnerji, tako da se ZLSD lahko odrese neprijetnih povezav s SDSS, LDS pa očitkov, da nekakšen kontejner v katerega počasi zbaše vse stranke, ki jih za vladanje potrebuje.

Po neuradnih informacijah je bil za pripravo takšne pogodbe zadolžen sekretar LDS (Sinožič), vendar je s pripravo zavlačeval dovolj dolgo, da je bilo za izvedbo "varne" seje volilne komisije in občinskega sveta že prepozno. Tako sta obe seji odpadli, kljub vsemu pa so se še isti večer v vili Ranieri le zbrali predstavniki LDS in ZLSD ter sklenili malo, tristransko koaličko pogodbo, ki vključuje **ZLSD, LDS in Zvezo za Primorsko**.

V tej luči je treba razumeti tudi nepričakovana kadrovanja za občinski svet. V pripravah na veliko koaličko pogodbo so se namreč dogovorjali, naj bi nekaj pomembnih funkcij dobili tudi **krščanski demokati** in **SLS**, vendar veliki niso pravočasno vložili dogovorjenih kandidatur, tako da so na volilno komisijo prispele le tiste, ki so jih napisali mali koalički partnerji. Zato seje volilne komisije ni bilo in je ponovno sklicana za 22. februar, ko bodo seveda pripravljeni tudi novi kadrovski predlogi.

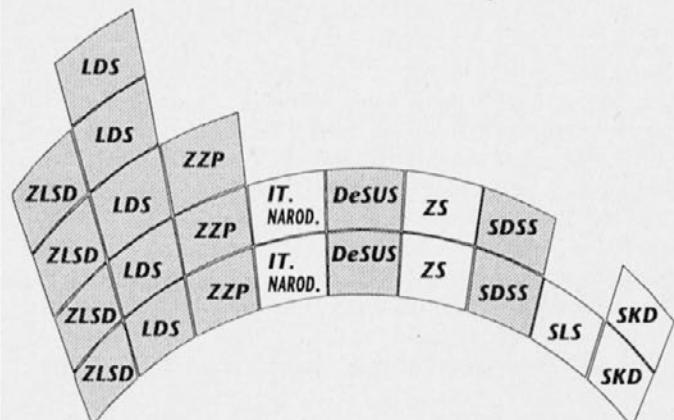
Medtem pa čas hiti, problemi se počasi kopijo, župan je v obdobju spoznavanja lastne občine, oblast postaja sama sebi namen.

V nadaljevanju vam predstavljamo nekaj možnih modelov koaličkih povezav v občinskem svetu in dejansko delitev oblasti.

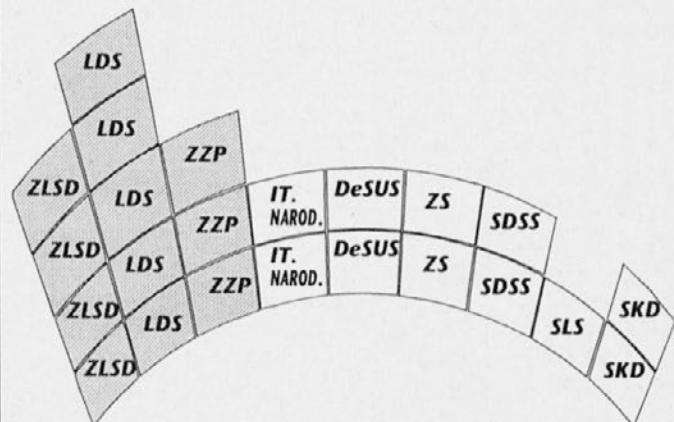

Bivši šupan, Zvonko Grahek, je bil edini predstavnik katerekoli izolske oblasti, ki je prišel na prošlavo ob kulturnem prazniku.

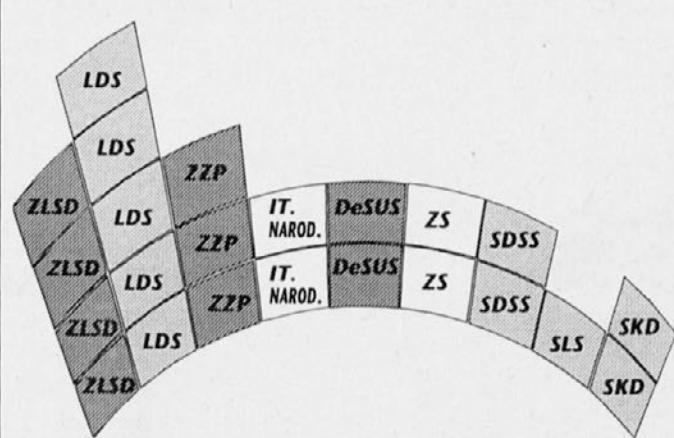
NACRTOVANA VARIANTA "VELIKE" KOALICIJE

TRENUTNO DOGOVORJENA VARIANTA "MALE" KOALICIJE

NEVARNA VARIANTA DVEH SREDNJE VELIKIH KOALICIJI

BEG PRED RESNICO?

Novinar TV Koper, Vlado Ostrouška, piše o tem, kako je zaman iskal podatke o porabljenih sredstvih lanskih ZIN in kako nikakor ni našel tistih s katerimi je bil dogovoren.

Da so dogovori eno, realnost drugo smo se lahko prepričali ob nastajanju TV informacije, ki naj bi razkrila kaj se je pravzaprav dogajalo v Izoli v času od 9-11 junija lani, ko smo Izoli gostili Združene igre narodov. Seveda so nas zanimala predvsem porabljeni sredstva in kako so se trošila.

Odgovora Koprska TV ni dobila, kljub temu, da smo bili že v ponedeljek 30.1.95 dogovorjeni z izolskim županom, ki naj bi preko odgovornih za finance prišel do podatkov. V petek, 3. februarja, natanko ob 12. uri smo sicer govorili z dr. Mariom Gasparinijem ne pa tudi z g. Davorjem Jurkovičem, ki naj bi razkril finančno plat Združenih iger narodov. Namesto razpleta dokončnega finančnega poročilasi je koprska TV nakopala dodatne stroške, saj je prišla v Izolo z najeto ekipo. Teh g. Jurkoviču ne bo zaračunala, saj je bil še pred dogovorjeno uro na službeni poti v Kopru. Sicer pa odsotnost enega pomembnejših delavcev občinske uprave preseneča, saj je večkrat izjevil, da si v Izoli ne želijo afer. Ali odsotnost, kljub dogovoru ne vodi v novo?

Pa vendar je isti delavec, Davorin Jurkovič, še lani sekretar sekretariata za družbene dejavnosti in finance, v oktobru podpisal dokument o prihodkih in odhodkih za izvedbo ZDРUŽENIH IGER NARODOV, iz katerega je razvidno, da so v Izoli z denarjem dobesedno razmetavali in s tem pridelali izgubo v višini 286.000 SIT. Iz finančnega poročila je moč med drugim razbrati, da je organizacijski odbor, ki mu je predsedoval nekdanji predsednik izvršnega sveta Davorin Adler samo za sejnino in ostale stroške organizacijskega odbora porabil 1.440.000 SIT. Tudi postavka stroškov naših delegacij v tujini-gre za obisk štirih evropskih mest, ki so sodelovala na igrah v Izoli-ni majhna. Teh stroškov se je nabralo za 1.681.000 SIT. Prizadevanja, da bi končno prišli do konkretnih podatkov o delitvi pogače vredne 15.606.000 SIT, kolikor so združene igre narodov v Izoli stale, so bila zaman.

Ostajajo pa dvomi predvsem v poštenosti delitve proračunskih sredstev pa ne samo treh občin. Ne gre pozabiti, da so del sredstev za izpeljavo iger prispevala tudi ministrstva za šolstvo in šport, za gospodarske dejavnosti in za dom in družino.

Vlado Ostrouška

Obiskovalcev proslave je bilo nad pričakovanji, povprečna starost pa bliže tridesetim kot petdesetim. Se v Izolski kulturi dogajajo kakšni tektonski premiki?

Nastopajočih je bilo kar nekaj ampak razpoloženje je bilo takšno, da je malokdo slišal povezovalko programa Leo, ki se je trudila, da bi vse skupaj imelo rep in glavo.

In za konec še tisti, ki je prispeval fotografije za razstavo in po katere se je pojmenovala celo prireditve, Orlando Hrandek, v družbi z Zvonko Radojević, ki je seveda prispeval svoj delež k uspeli prireditvi.

Obvestilo

Obveščamo Vas, da je pričela z delom energetsko svetovalna pisarna, s sedežem na KS Izola - Staro mesto, Ob starem zidovju 17 - ob petkih od 17. do 19. ure.

Župan
dr. Mario Gasparini

Poleg nastopajočih in občinstva so k realizaciji projekta VIA ORLANDO prispevali še: Trgovina PLACER, Tiskarna BORI, Kava bar KROG, GRAFFIT LINE, ZKO Izola, ART Foto, Foto PRINCESS Koper, moja mama in vsi prijatelji. Hvala!

Orlando Hrandek

Potrebujete takojšnjo pomoč
VODOINŠTALATERJA?

Pokličite Tel. 066/549-345 (od 7. do 8.30)

ČE BI BIL ŽUPAN BI ...

Takšno je bilo vprašanje, ki smo ga naslovili na nekaj naključnih izbrancev. Da običajne ankete ni moč kar zlahka opraviti, kot si nekateri predstavljajo naj pove podatek, da je bilo ogromno vprašanih, ki niso hoteli dati nikakršne izjave, češ da jim lahko tako ali drugače škodi. Očitno nas je tudi v DEMOKRACIJI strah. Strah pa kot vemo ni kar tako. Hromi nas in zapeljuje v pasivnost, ko si rečemo; "Jaz tako ali tako ne morem vplivati na nič, kar se okoli mene dogaja". In resnično je tako, vsaj dokler tako mislimo. Faj!

Mojca Ferle Brezovšček:

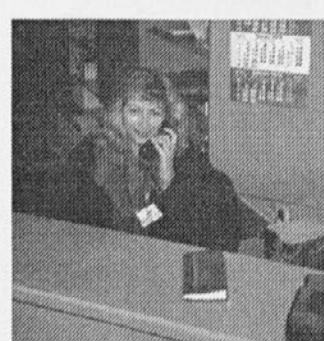
Najprej bi dala mladim prostor, kjer se lahko udejanjajo, prostor, kjer bi lahko našli svoj izraz in svojo bit. Tega namreč v Izoli ni, zatorej ni čudno, če mladina "zahaja". Prostor bi uredil tudi, naj zveni še tako čudno, za klošarje, narkomane in vse ostale, ki so ga potrebni. Vem, da ni moč delati čudežev, a dejstvo je, da v tej smeri ni narejenega še nič. (Nič je dosti manj kot čudež - v vednost tem, ki se ukvarjajo z ničem)

Pečenko Nevja:

Za urediti je marsikaj, vendar bi bilo najprej treba pogledati, kaj so doslej naredili drugi in, kaj je - ni narejenega. Šele potem, bi lahko, kaj naredil, popravil.

Butinar Grozdana:

Če bi mi kako uspelo bi v šoli uvedla nov šolski predmet. In sicer takšen, ki bi naše otroke naučil samospoštovanja ali lepše povedano samoza-vedanja. To našim otrokom manjka, tega jih vse pre malo učimo. Za urediti - popraviti pa je v Izoli še toliko, da ni videti konca. Tudi v tem je zaznati pomanjkanje samospoštovanja.

Vrtnik Milica:

Najprej bi začela pri brezposelnosti, ki je v Izoli preveč prisotna. Mislim, da se da na tem področju marsikaj narediti, zakaj se ne naredi pa je vprašanje zase. Vse je samo stvar hotenja. Tudi narkomanijo bi spravila pod nadzor in sicer tako, da bi odvisnikom uredila prostor kamor bi lahko šli po svojo dozo, katero bi dobili od zato usposobljenega osebja. Tako bi tudi preprečila prekupčevanje in trgovanje z narkotiki. Brez dilerjev pa bi tudi novih narkomanov ne bilo, vsaj v tolikšnjem številu ne.

Judita in Emil Miško:

Treba je začeti dihati z Izolo in jo za vsako ceno ohraniti v njeni izvirnosti. Izola je posebnot in jo kot takšno lažje in z manj sramu pokazemo turistom, kot pa sedaj, ko se skoraj ne pozna več njenih obrisov, navad... Nenavsezadnje prodajamo po Izoli nekakšen kič, kar ni samo stvar slabega okusa, temveč tudi kvari pogled na Izolo in njene zmožnosti. Zakaj je temu tako, bi prav gotovo vedel povedati marsikdo, ki takšnemu početju na široko odpira vrata in ima zato tudi možnosti, ki so mu bile podane zato, da bi Izoli koristil in ne obratno. Izolani znamo in hočemo pokazati svojo vrednost. Obrtnikov in raznih rokodelcev imamo dovolj, le prostora, kjer bi se lahko izrazili ni in, če bo šlo tako naprej, ga tudi ne bo. Izolo je treba čutiti, ljubiti. Le tako jo bomo ohranili in z njo Izolane. Morda nam takrat ne bo potreba več gledati takšnih monstrumov, kot je sedanja Lonka.

Ivan Zorin:

Uredil bi porodnišnico. Sramota je, da je vse do sedaj še nimamo.

Desardi Ksenja

in vsi ostali, ki so bili anketirani, pa so si edini v nečem. Nihče ne mara "zapore" pred Lipo. Stvari se da urediti tudi drugače.

Vsake oči imajo svojega malarja.

**Veseli smo, ker ste nam
zaupali to odgovorno
naložbo.**

fotooptika RIO
66310 IZOLA, Ljubljanska 24, Tel.: 066/61-403

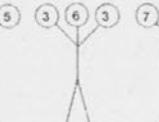
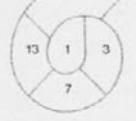
IZMERITE SVOJ IQ

(inteligenčni kvocient)

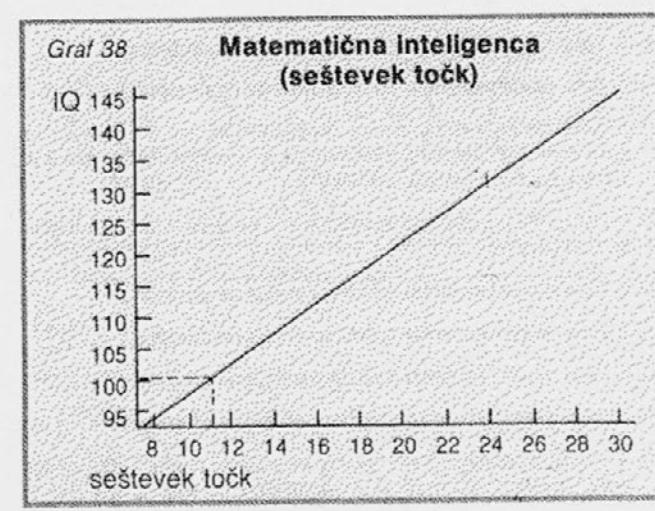
Tokrat objavljamo preiskus matematične inteligence. Za reševanje imate na voljo največ 30 minut. S pomočjo rešitev in grafikona boste dobili izračun vašega inteligenčnega kvocienta v tej vrsti preverjanj.

Matematična inteligensa

Navodila:
Za reševanje različnih nalog imamo na voljo 30 minut. Seštevek točk je odvisen od števila pravilnih odgovorov v tem časovnem okviru. Skrutojmo se izogniti temu, da bi si pomagali z rešitvami. Svetujemo, da se pri kakem posameznem temu ne zadružujemo preveč in da se povrnemo k njemu le, če nam preostane kakšna.

1. Vnesi manjajoče število. 18 20 24 32 -	2. Vnesi manjajoče število. 6 8 10 11 14 14 -	3. Vnesi manjajoče število. 17 (112) 39 28 ( ) 49	4. Vnesi manjajoče število. 3 9 3 5 7 1 7 1 -	5. Vnesi manjajoče število. 212 179 146 113 -	6. Vnesi manjajoče število. 4 5 7 11 19 -	7. Vnesi manjajoče število. 2 6 54 18 81 27	8. Vstavi manjajoče število. 11 12 14 - 26 42	9. Vstavi manjajoče število. 12 (336) 14 15 ( ) 16
10. Vnesi manjajoče število. 	11. Vnesi manjajoče število. 4 8 10 11 14 14 -	12. Vnesi manjajoče število. Vnesi manjajoče število. 4 5 6 7 8 4 6 3 5 2 8	13. Vnesi manjajoče število. 15 13 12 11 9 9 -	14. Vstavi manjajoče število. 718 (26) 582 474 ( ) 226	15. Vstavi manjajoče število. Vnesi manjajoče število. 15 13 12 11 9 9 -	16. Vstavi manjajoče število. 5 7 14 10 12 14 9 -	17. Vstavi manjajoče število. Vnesi manjajoče število. M 4 B 5 2 1 11 6 3 5	18. Vstavi manjajoče število. Vnesi manjajoče število. 17 (102) 12 14 ( ) 11
19. Vnesi manjajoče število. 	20. Vnesi manjajoče število. 7 13 24 45 -	21. Vnesi manjajoče število. 234 (333) 567 345 ( ) 678	22. Vnesi manjajoče število. 6 7 9 13 21 -	23. Vnesi manjajoče število. 4 8 6 6 2 4 8 6 -	24. Vstavi manjajoče število. 9 4 1 6 6 2 1 9 -	25. Vstavi manjajoče število. 8 5 2 4 2 0 9 6 -	26. Vstavi manjajoče število. 	27. Vstavi manjajoče število. Vnesi manjajoče število. 17 (102) 12 14 ( ) 11

28. Vstavi manjajoče število. 172 84 40 18 -	29. Vstavi manjajoče število. 0 3 8 15 -	30. Vstavi manjajoče število. 1 5 13 29 -	31. Vstavi manjajoče število. 	32. Vstavi manjajoče število. 447 (366) 264 262 ( ) 521	33. Vstavi manjajoče število. 3 7 16 6 13 28 9 19 -	34. Vstavi manjajoče število. 2 5 9 14 18 22 4 8 13 19 24 28 6 11 15 20 31 35 8 12 17 21 25 29 10 14 19 23 27 31 12 16 20 24 28 32 14 18 22 26 30 34 16 20 24 28 32 36 18 22 26 30 34 38 20 24 28 32 36 40 22 26 30 34 38 42 24 28 32 36 40 44 26 30 34 38 42 46 28 32 36 40 44 48 30 34 38 42 46 50 32 36 40 44 48 52 34 38 42 46 50 54 36 40 44 48 52 56 38 42 46 50 54 58 40 44 48 52 56 60 42 46 50 54 58 62 44 48 52 56 60 64 46 50 54 58 62 66 48 52 56 60 64 68 50 54 58 62 66 70 52 56 60 64 68 72 54 58 62 66 70 74 56 60 64 68 72 76 58 62 66 70 74 80 60 64 68 72 76 84 62 66 70 74 80 88 64 68 72 76 84 92 66 70 74 80 88 96 68 72 76 84 92 104 70 74 80 88 96 112 72 76 84 92 104 120 74 80 88 96 112 136 76 84 92 104 120 152 78 88 96 112 136 172 80 92 104 120 152 192 82 104 120 152 192 240 84 96 112 136 172 216 86 108 124 152 192 252 88 112 136 172 216 288 90 120 144 172 216 324 92 136 172 216 252 360 94 152 192 216 252 408 96 172 216 252 360 468 98 192 216 252 360 528 100 216 252 360 468 600 102 252 360 468 528 672 104 276 384 484 584 728 106 300 408 508 608 816 108 336 444 544 644 912 110 360 468 568 668 1008 112 392 500 600 700 1104 114 424 532 632 732 1204 116 456 564 664 764 1304 118 488 596 696 796 1404 120 520 628 728 828 1504 122 552 660 760 860 1604 124 584 692 792 892 1704 126 616 724 824 924 1804 128 648 756 856 956 1904 130 680 780 880 980 2004 132 712 812 912 1012 2104 134 744 844 944 1044 2204 136 776 876 976 1076 2304 138 808 908 1008 1108 2404 140 840 940 1040 1140 2504 142 872 972 1072 1172 2604 144 904 1004 1104 1204 2704 146 936 1036 1136 1236 2804 148 968 1068 1168 1268 2904 150 1000 1100 1200 1300 3004 152 1032 1132 1232 1332 3104 154 1064 1164 1264 1364 3204 156 1096 1196 1296 1396 3304 158 1128 1228 1328 1428 3404 160 1160 1260 1360 1460 3504 162 1192 1292 1392 1492 3604 164 1224 1324 1424 1524 3704 166 1256 1356 1456 1556 3804 168 1288 1388 1488 1588 3904 170 1320 1420 1520 1620 4004 172 1352 1452 1552 1652 4104 174 1384 1484 1584 1684 4204 176 1416 1516 1616 1716 4304 178 1448 1548 1648 1748 4404 180 1480 1580 1680 1780 4504 182 1512 1612 1712 1812 4604 184 1544 1644 1744 1844 4704 186 1576 1676 1776 1876 4804 188 1608 1708 1808 1908 4904 190 1640 1740 1840 1940 5004 192 1672 1772 1872 1972 5104 194 1704 1804 1904 2004 5204 196 1736 1836 1936 2036 5304 198 1768 1868 1968 2068 5404 200 1800 1900 2000 2100 5504 202 1832 1932 2032 2132 5604 204 1864 1964 2064 2164 5704 206 1896 1996 2096 2196 5804 208 1928 2028 2128 2228 5904 210 1960 2060 2160 2260 6004 212 1992 2092 2192 2292 6104 214 2024 2124 2224 2324 6204 216 2056 2156 2256 2356 6304 218 2088 2188 2288 2388 6404 220 2120 2220 2320 2420 6504 222 2152 2252 2352 2452 6604 224 2184 2284 2384 2484 6704 226 2216 2316 2416 2516 6804 228 2248 2348 2448 2548 6904 230 2280 2380 2480 2580 7004 232 2312 2412 2512 2612 7104 234 2344 2444 2544 2644 7204 236 2376 2476 2576 2676 7304 238 2408 2508 2608 2708 7404 240 2440 2540 2640 2740 7504 242 2472 2572 2672 2772 7604 244 2504 2604 2704 2804 7704 246 2536 2636 2736 2836 7804 248 2568 2668 2768 2868 7904 250 2600 2700 2800 2900 8004 252 2632 2732 2832 2932 8104 254 2664 2764 2864 2964 8204 256 2696 2796 2896 3004 8304 258 2728 2828 2928 3028 8404 260 2760 2860 2960 3060 8504 262 2792 2892 3004 3104 8604 264 2824 2924 3024 3124 8704 266 2856 2956 3056 3156 8804 268 2888 2988 3088 3204 8904 270 2920 3020 3120 3204 9004 272 2952 3052 3152 3252 9104 274 2984 3084 3184 3304 9204 276 3016 3116 3216 3356 9304 278 3048 3148 3248 3404 9404 280 3080 3180 3280 3484 9504 282 3112 3212 3312 3584 9604 284 3144 3244 3344 3684 9704 286 3176 3276 3376 3784 9804 288 3208 3308 3408 3884 9904 290 3240 3340 3440 3984 10004
---	---	--	--	---	--	---

NOGOMET

TRIJE PORAZI

V TEDNU DNI

Nogometni Izole so v tednu dni priprav na nadaljevanje prvenstva doživeli tri poraze, ki pa so bili v glavnem tudi pričakovani, zato bi morali igralci in strokovno vodstvo iz njih iztržiti čimveč. Še posebej koristna je bila zadnja v seriji tekem proti reprezentanci Slovenije, kjer Izolani niti niso igrali tako podnjene vloge in je bilo celo videti nekaj dobrih kombinacij. Seveda pa zaskrbljuje predvsem neučinkovitost, saj so v treh srečanjih dosegli vsega en zadetek. Seveda ni težko ugotoviti, da se oslabljenost sredine še kako pozna prav napadalcem, ki dobijo premalo uporabnih žog, klasični srednji napadalec Bičakčič pa si mora priložnosti ustvarjati sam, kar je seveda velik handicap.

Kaj lahko stori Mladenovič do začetka spomladanskega dela prvenstva? Glede na to, da sredinskih igralcev ne bo uspel nadomestiti bo moral spremeniti nekaj tudi v igri moštva, saj s sedanjim konceptom brez sredine nima nobenih možnosti.

TURNIR IZOLA 95 DOBILI VELENJČANI

Če je kdo po začetnih kolih jesenskega dela prvenstva Rudar iz Velenja štel med moštva, ki so oboojena na izpad, se je dobro uštel. Velenjčani imajo odlično mlado moštvo, ki je zasluženo osvojilo prvi izolski turnir in domaćim dalo še bolj misliti o tem, kako obstati v ligi najboljših.

Rudar Velenje: Rijeka 2:0 (1:0)

Izola:BSC Jas 3:5 (1:1, 1:0)

Izolani so povedli po strelu Perkata, slovaki pa upravičeno izenačili in zmagali po enajstmetrovkah. Sodnik Treskavica je zabaval cel stadion s z nedosojanjem enajstmetrovk za goste.

IZOLA:RIJEKA 0:2 (0:2)

Prvligaši iz Reke so bili absolutno boljši, domaći pa si niso pridelali niti ene resne priložnosti za zadetek.

Rudar : BSC Jas 1:0 (0:0)

IZOLA:REPREZENTANCA SLOVENIJE 0:2 (0:2)

Proti reprezentanci Slovenije so Izolani zaigrali malo bolje kot na turnirju, velike zasluge za to pa imajo tudi reprezentanti, ki se niso pretirano trudili, saj so čuvali noge za pomembnejše tekme. Ko pa so pritisnili na plin je bilo z Izolo kmalu konec. Dva zadetka Glihe sta v prvem polčasu postavila stvari na svoje mesto, v drugem delu pa so tudi Izolani zaigrali podjetnejše in si ustvarili dve priložnosti za zadetek (Velkovski, Bičakčič). Za tekmo z državno reprezentanco je kakšnih 400 gledalcev vsekakor slaba napoved obiska v spomladanskem delu prvenstva.

KULTURNI DOM IZOLA

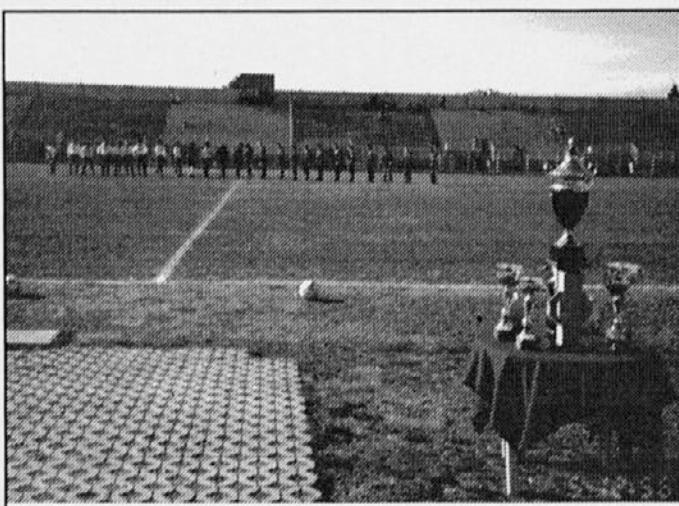
Sobota: 11.2. Peter klepec (ob 16.00)
(gledaljska skupina Tri Iz Kranja)

Torek: 14.2. ob 20.00

Milagro-Ljubezen III. - Valentino malo drugače

TEDEN KORISTNIH PORAZOV

ROKOMET

DELMAR ZAČEL Z ZMAGO

KAMNIK:DELMAR 15:31

Izolski rokometaši so v spomladanski del prvenstva startali s prepričljivo zmago proti mladi ekipi iz Kamnika. Kamničani so na zadnjem delu lestvice, izolani pa imajo ambicije po napredovanju, zato je bil izid tekme kmalu znan. Trener Ačkun je srečanje izrabil kot boljšo trening tekmo in skušal preveriti nekatere taktične variante. Teh bo zagotovo potreboval še veliko, saj je v derbiju kola sežanski Titanik premagal vodilno moštvo iz Trebenj in tako odprl boj za napredovanje v prvo rokometno ligo,

ODBOJKA

IZOLANI ODDALI NIZ

SAN SIMON:PAN KOVINAR

3:1 (13, 17, -13, 10)

V svoji dvorani so odbojkarji Simonovega zaliva morali prepustiti niz borbenim odbojkarjem PAN Kovinarju, pa tudi v drugih treh setih je bila igra dokaj izenačena.

Izolani so nedvomno najboljše moštvo tega prvenstva, vendar pa preveč nihajo v igri, še posebej proti slabšim nasprotnikom. Očitno jih čaka še nekaj dela na področju motivacije igralcev, ki si zagotovo zaslužijo napredovanje v prvoligaško konkurenco.

JADRANJE

DEKLEVA 30-ta in 17-ta

S svetovnega prvenstva jadralcev razreda Evropa v Novi Zelandiji se je danes vrnila jadralka izolskega Olimpica, Vesna Dekleva, ki je bila edina slovenska zastopnica na tem tekmovanju. V močnem vetru (do 32 vozlov) in v visokih valovih se je z izposojeno jadrnico, novim jamborom in neprimernimi jadri še kar dobro uvrstila in kot je povedal njen trener Jurij Dorošenko dosegla več kot je bilo realno pričakovati.

"Vem, da sodi Vesna med prvih 20 jadralk na svetu, toda v tem obdobju in ob vseh težavah z opremo, ter upoštevaje, da zaradi odhoda na študij ni mogla polno trenirati, bi se lahko zgodilo, da bi rezultatsko povsem popustila. S to uvrstitevijo je dokazala, da je res dobra jadralka, da je psihično močna in da je zagotovo resen kandidat za olimpijske igre v Atlanti."

Dokažimo se...

Kulturno društvo Korte Vas vabi k sodelovanju v naslednjih dejavnostih: Ženski pevski zbor, skupina za ljudsko izročilo (jezik, prehrana, ljudski običaji - pustna maškara), lutkarska in plesna delavnica.

Prijavite se lahko pisno, ali osebno, lahko tudi 17.2., ko bomo gostili pisatelja Marjana Tomšiča.

KD Korte
Nada Morato

IL MANDRACCIO

Foglio della comunità italiana di Isola

Cinquanta anni dopo Jalta 1945 - 1995

Dovremo abituarci, in questo 1995, a seguire quasi ogni settimana sui giornali il resoconto di avvenimenti di 30, 40 o cinquanta anni fa. Che hanno fatto la storia del mondo in quest'ultimo mezzo secolo e, nel nostro piccolo, hanno condizionato anche la nostra vita. E continuano a condizionarla.

Uno dei primi che abbiamo rivangato, la Conferenza di Jalta, tanto lontana nel tempo e geograficamente, eppure - almeno per noi - ancora presente nella perfida logica che proprio allora aveva introdotto, e della quale - nonostante i cambiamenti degli ultimi anni - la politica internazionale non è ancora riuscita a liberarsi. Come sottolinea, nella sua concisione, un dizionario storico, alla Conferenza di Jalta Churchill, Roosevelt e Stalin fissarono a grandi linee l'assetto postbellico dell'Europa. Un incontro che si protrasse per una settimana e iniziò il 4 febbraio 1945. Fu in quell'occasione, come rilevano i cronisti del tempo, che con un tratto di matita su un semplice pezzo di carta, che i tre grandi crearono le premesse per buona parte della storia accaduta in Europa nei successivi 50 anni. Il muro di Berlino, sinonimo di cortina di ferro, la divisione bloccarda del mondo in ben delimitate sfere d'influenza, la guerra fredda e la corsa agli armamenti.

E, nel nostro piccolo, come dicevamo, il problema dei confini tra Italia e l'allora Jugoslavia. Le Zone A e B, il Territorio Libero di Trieste, il Memorandum di Londra, gli Accordi di Osimo e, via, fino ai giorni nostri. Una pace durata mezzo secolo, ma basata su delicati equilibri di forza e, più ancora, su delicati equilibri di paura. Equilibri che, noi gente di confine, abbiamo sofferto anche in prima persona. Le nostre genti - di qua e di là della frontiera, che demagogicamente veniva definita la più aperta d'Europa - spesso usata come merce di scambio o come agnello sacrificale tra opposte ideologie e tra non compatibili sistemi giuridici ed economici.

Una specie di cerniera tra est ed ovest che soltanto il buonsenso o la paura avevano impedito di chiudere come in altre zone d'Europa. Una situazione che - ancora a distanza di mezzo secolo - non vede risolti alcuni problemi, come quello dei rapporti tra Italia e Slovenia, o come quello delle due minoranze, italiana in Istria e slovena nel Friuli-Venezia Giulia. E per il quale alle responsabilità dei rispettivi governi, molte causali vanno ricondotte proprio alle ormai mitiche giornate della Conferenza di Jalta del febbraio 1945.

Silvano Sau

La CNA sul progetto Manzioli Un protocollo da firmare

Riunione blitz la settimana scorsa per il Consiglio della Comunità autogestita della nazionalità. In agenda i preparativi per la seduta del Consiglio cittadino, dove si è fatta presente la necessità d'insistere a favore del finanziamento di parte dell'attività comunitaria attingendo dalle casse del settore sociale del Comune, e dalla necessaria armonizzazione fra le tre CNA di Capodistria, Isola e Pirano della delibera statutaria provvisoria per costituire la comunità costiera. Sentita inoltre l'informazione riguardante le attività inerenti il progetto Manzioli. Un passo avanti importante riguarda la disponibilità dei governi di Italia e di Slovenia di dare corso ai programmi originari per il restauro dell'edificio quale futura sede comunitaria e il successivo inserimento di corsi di specializzazione per il recupero dell'arte veneta. Urge pertanto a livelli statali la firma del Protocollo per la ristrutturazione di Casa Manzioli e dei relativi contenuti.

Claudio Moscarda

A colloquio con Dario Scher *Una vita dedicata all'impegno artistico*

Settantacinque anni compiuti da poco, Dario Scher è stato per quasi mezzo secolo l'animatore della vita artistico-culturale della comunità nazionale italiana. Un apporto che non si è manifestato soltanto nell'ambito isolano che lo ha visto in pratica promotore e protagonista di tale attività ma anche in seno all'Unione.

È difficile nel poco spazio a disposizione catturare tutti quei piccoli grandi momenti che hanno segnato un'epoca della creatività minoritaria ma è doveroso fissare almeno le tappe salienti del suo grande entusiasmo e dell'enorme energia profusa per la tutela delle tradizioni e del mantenimento dell'identità culturale italiana del territorio. Dai primi passi mossi a Capodistria, sua città natale, nel '45 con la creazione dell'Ente cittadino per lo spettacolo (En.Ci.S.) assieme tra gli altri a Bruno Maier, attuale presidente dell'UPT che si fuse poi nel '47 con il nascente Circolo italiano di cultura, all'approdo isolano nel 1952 c'è già tutta una serie di iniziative alle spalle.

"A Isola - attacca Scher - iniziammo subito con una forte attività. Tra le varie sezioni istituite allora venne avviata pure una rivista settimanale che si chiamava Simpaticissimo dedicata alla pubblicazione di poesie, brani di autori classici e anche di musica. Tra i gruppi artistico-culturali messi in piedi nacque subito la Filodrammatica che ho guidato sino a quando non lasciai la CI nel 1988. Un contributo prezioso sia come regia che recitazione è stato quello di Lucia Scher, attiva ancor oggi nello scrivere canzoni per l'infanzia. Mettemmo in scena parecchie commedie da lei firmate tra le quali basti ricordare l'enorme successo ottenuto nel 1986 con "E alora 'sto picio?" che soltanto in quella stagione ebbe 32 recite in tutta l'Istria, Fiume, Trieste, Gorizia, Muggia e persino a Ploštine, Pakrac in Slavonia, Zara, ecc...".

- Quali gli altri punti fermi dell'attività artistica?

"Ricordo con piacere il gemellaggio con il Cantapiccolo di Tolentino del 1977 che ha portato ad una attività comune enorme. Oltre al Festival dei minicantanti infatti avviammo il Concorso internazionale di pittura e poesia inedita per ragazzi al quale aderirono tutte le

scuole italiane dell'Istria e di Fiume in collaborazione con Il Pioniere da qui poi nacque l'idea nel '79 di dare spazio al mondo minoritario riunendo con uno spettacolo di piazza la nostra realtà, quella della minoranza slovena e dei croati del Molise. La manifestazione venne poi ripresa l'anno successivo a Isola e poi a Buie con gran successo. Con Tolentino instaurammo davvero dei saldi rapporti di amicizia e collaborazione che portarono tra l'altro al gemellaggio dei due Comuni."

anni si esibirono un po' dappertutto anche internazionalmente arrivando oltre che in Italia fino in Grecia.

- E l'attività in seno all'Unione?

"Vi fui incluso subito dagli inizi provenendo dall'ex Zona B. Nel '61 divenni membro della commissione artistico-culturale fino al '64 e poi di nuovo dal 1971 al 1986 e automaticamente della presidenza UIIF. Facemmo un lavoro notevole specialmente con le Rassegne mobilitando tutte le Comunità degli Italiani a livello anche di prefestival per addivenire poi al meglio della produzione di un anno di attività in diversi campi: dai cori alle filodrammatiche, dalle orchestre al folklore, alle bande d'ottoni, ecc. Poi tramite la collaborazione tra UIIF e UPT si organizzavano le uscite dei gruppi in Italia. Insomma un impegno costante che ricordarlo tutto ci vorrebbero giornate intere."

- Ma dove ha trovato tutta questa energia?

"A volte me lo domando anch'io. E tutto ciò senza trascurare la mia professione di giornalista. Ci voleva davvero una carica vitale unica, se penso soltanto ai viaggi fatti avanti e indietro nelle contrade istriane per organizzare come Unione tutte le attività. Ma c'era anche molto entusiasmo attorno e tanti amici per cui tutto diventava più facile.

E non ho nemmeno accennato all'impegno politico considerato che fui il primo presidente della CI e poi della Comunità d'interesse ad Isola. Quello che ci ha sempre animato era comunque la volontà di dimostrare la vitalità di questo gruppo nazionale nel mantenere le tradizioni e l'identità nazionale offrendo alla gente le possibilità di incontrarsi e fare attività. E credo che ci siamo riusciti."

Claudio Moscarda

- Quanti gruppi contava la Comunità?

"Ne avevamo undici che impegnavano all'incirca duecento attivisti. Basti ricordare il coro giovanile, i minicantanti, il gruppo folk composto da ben sessanta elementi, la filodrammatica, il coro misto, il balletto, il gruppo recitatori e quello dei giovani animato da Marino Pugliese che organizzò la prima festa giovanile dell'UIIF. Per la parte musicale un gran contributo è stato quello di Amina Dudine che tra l'altro creò il coro misto nel '75. Ma non solo, difatti c'era il coro giovanile femminile oltre a vari gruppi musicali, dai giovani cantori ai minicantanti. Negli

A scuola di sci

Come previsto dal programma, anche quest'anno un gruppo di alunni della scuola elementare Dante Alighieri ha trascorso alcuni giorni di scuola in natura in una località di montagna. Obiettivo principale dell'iniziativa era quello di far prendere conoscenza dei diversi aspetti, non ultimo quello sportivo e dello svago, dell'ambiente alpino. La novità di questa edizione è stata l'inclusione nell'iniziativa dei bambini della terza classe. La comitiva ha soggiornato dal 24 al 29 gennaio nella località Zgornja Sorica, sull'omonima catena montuosa a una ventina di chilometri da Škofja Loka. I 53 alunni della terza quarta e quinta classe partecipanti alla scuola di sci sono stati accompagnati dai propri insegnanti, tutti sciatori, da un medico dell'ospedale di Isola e da due insegnanti di sci. Oltre al corso sciistico, graduato a seconda della dimestichezza dei piccoli utenti con la neve, la scuola in natura prevedeva lezioni di conoscenza dell'ambiente naturalistico alpino e della vita in montagna. Non sono mancati nemmeno l'elemento socializzante costituito dalla vita in comune lontano dalle proprie case e il lato più divertente, comprendente giochi sociali, una serata con ballo e l'immancabile Karaoke del momento. Esperienza positiva, quindi, per tutti, anche per i piccoli della terza classe che difficilmente memorizzeranno nel proprio vissuto tutti gli aspetti di questa prima uscita così lunga assieme ai compagni. Anche gli alunni delle classi sesta, settima e ottava hanno provato il contatto con la neve, seppure per una sola giornata, partecipando il 1 febbraio ad una giornata sportiva nella località del vicino Friuli Venezia Giulia.

Marino Maurel

Attività comunitaria

Nuovi arrivi in biblioteca:

- Foscan - I castelli medioevali dell'Istria
- Angela - I misteri del sonno
- Angela - La straordinaria storia della vita
- Cislović - I percorsi della sopravvivenza
- Parolini - Il manuale dell'esploratore
- Cuttin - L'amante dell'imperatore
- Valdevit - Trieste 1953 - 1954
- Deledda - Canne al vento
- Bulgakov - Il maestro e Margherita
- Solzenicyn - Padiglione cancro
- Zola - Nanà
- Shelley - Frankenstein
- Bloch - La civiltà etrusca
- Razzi - Lager e foibe in Slovenia
- Montgomery - Emily della luna nuova
- Kingsley - Bambini acquatici
- Sommer-Bodenburg - Brutte sorprese
- Piumini - Mattia e il nonno
- Rodari - Storie di Marco e Mirko
- Piumini - Il segno di Lapo
- Ziliotto - Un chilo di piume, un chilo di piombo
- Piumini - Lo stralisco

Ora d'apertura:

Biblioteca: ogni lunedì e giovedì dalle ore 17.00 alle ore 19.00
Sala di lettura: ogni giorno dalle ore 16.30 alle ore 20.30

Il Mandracchio, foglio della comunità italiana di Isola

Redattore responsabile: Claudio Moscarda

La redazione: C. Chicco, M. Maurel, C. Moscarda, C. Raspolić, S. Sau, G. Siljan, A. Šumenjak

Indirizzo: via S. Gregorčič 76, 66310 Isola, Slovenia

tel-fax: +386 66 / 65031 / 65853

L'immagine (foto di Claudio Chicco) immortalata la bellissima serata del folclore istriano proposta recentemente nel Salone di Palazzo Besenghi dai "Musicanti istriani", il trio vocale-strumentale della Comunità degli italiani di Capodistria. I "Musicanti istriani" (Emil Zonta, Pietro Tonaro, Luciano Kleva) ci hanno fatto conoscere quant'è ricco e vario il patrimonio musicale della nostra penisola e ci hanno fatto rivedere e riascoltare strumenti musicali caratteristici dell'Istria che noi ne avevamo dimenticata l'esistenza. Degni di plauso il loro lavoro di ricerca e l'interpretazione dei brani in loro repertorio. Una serata, insomma, che s'aveva da fare e possibilmente da ripetere.

Gianfranco Siljan

Ivan Vrnik Blaško

STARČEV OBRAZ

Skozi okno je sonce posijalo na obraz poln sledi časa in življenja. Zamišljen obraz, ki je zrl kar tja v en dan, brez hotenj, brez želja. Čemu želje, čemu hotenja, ko pa jih je lastnik obraza že zdavnaj odrinil s svojimi zgubanimi in z žulji pokritimi rokami nekam v temačno klet svoje biti. Čeprav ni iz ust prišla nobena beseda je starec razlagal življenje. Njegov obraz je z gubami pripovedoval zgodbe, bil je knjiga, le brati je bilo treba. Počasi, kot bi izkušena ciganka drsela s pogledom preko pokazanih ji dlani si šel in ...

Pred kratkim so ga pripeljali v to čudno stavbo, ki ji pravijo dom počitka in v to pusto z ničemer zaznamovano sobo. Prepričala ga je bila hči, da mu bo bolje tukaj, kjer bodo za njega skrbeli in bo lahko v miru počival svoj zasluzeni počitek. Družbo da bo našel, sebi primerno, je še dejala ob slovesu, ko so ga prevzele roke, ki jih ni poznal. Ljudje, s katerimi ni čutil, so ga takrat obdajali in ga nemo vzpodbjali, ko je naredil prve korake v notranjost te ustanove. Z vsakim korakom je bil manj njegove biti in še bolj grozen občutek, kot je lahko najhujša žalost, ga je obdal in mu stisnil srce za katerega je mislil, da bo vsak trenutek usahnilo. In kot bi vse to ne bilo dovolj se je od nekod pripel še občutek globokega sramu. Vse do takrat, ko je njega zadelo, je namreč mislil, da pošiljajo otroci svoje starše v takšne domove le, če so bili tej starši slabí ali, če so postali nekoristni. Prepričan je bil v svoje dobro opravljeno očetovstvo in v svojo koristnost vse do... Dokler ni zagledal teh vrat obupa, ni verjel, da se bo resnično zgodilo.

Tisti trenutek je spoznal, da ni več rešitve, da je življenje odšlo. Imenoval in krstil je svojo sobo v kateri je čemel teh nekaj dni, ki so se zdeli večnost. Ime, ki mu je edino padlo na od žalosti utopljeni um je bilo, Čakalnica. Kajti samo še čakal je. Karkoli, samo naj pride. V začetku je čakal na hčer, ki je prihajala in od katere je z nemim obupom čakal odrešilnih besed, ki bi mu govorile, da ga doma pogrešajo in naj se odpravi z njo DO-MOV, ker ga potrebujejo. A nič takega ni bilo. Le o domu je govorila, koliko problemov da ima z otroci, možem, službo. Ko je govorila mu ni več gledala v oči, kot je to počela nekoč, ko je bilo še vse drugače. Tuja se mu je zdela in brezosebna, ob njej je pogrešal svojo hčer. Spraševal se je, kam je izginilo dekle, ki je napolnjevalo smisel njegovega in ženinega življenja. Kje je dekle, ki se je tako rado smejal in gledalo veselo v oči, življenju. Ni je bilo več, tako kot tudi žene ne, ki mu je umrla pred leti. Ko je odhajalo življenje iz nje mu je obljudila, da ga bo ob njegovi uri počakala in bosta potem večno skupaj. Verjel ji je in misel o odhodu s tega sveta mu je napolnjevala dušo z nemirom in skoraj prijetnim pričakovanjem.

Hči je prihajala vedno manj in ostajala malo. Ko je odhajala, mu je sicer obljubljala, da bo prihajala bolj pogosto, vendar, da ima trenutno precej težav, takoj pa, ko minejo... Oba sta vedela, laž je bila rojena iz občutka krvide. Vedno bolj je ob slovesih povešala oči in z občutkom olajšanja zapaščala stavbo.

Sam, v teh dneh novega življenja ni iskal stikov z ostalimi prebivalci te žlostne podobe pekla. Osebje je bilo sicer na moč prijazno, ustrežljivo, hoteli so navezati kakršenkoli stik z njim, a ni zmogel, grlo je bilo preveč stisnjeno, da bi govoril. Niti toliko ni bilo več življenja v njem, da bi jim bil lahko hvaležen. Prihajali so tudi nekateri "sotrpini", kot jih je v mislih imenoval. Govorili so, pripovedovali zgodbe, podobne njegovim in hkrati različne v svoji doživljenosti. Iz njihovih ust je prihajalo življenje, različne izkušnje in znanje je velo in hkrati umiralo iz starcev, ki bi temu človeštvu lahko toliko dali. Tako pa je brezkonistno krožilo med njimi in usihalo znanje, ki so si ga priborili skozi življenje in, ki je bilo življenje samo. Greh, mogočen kot smrt je bil storjen nad temi obrazi, ki so govorili in katerih usta so vedno bolj molčala.

Gledal je te obuze in ni mogel razumeti, da so se nekateri prilagodili temu životarjenju in se celo zbirali v družbe, kjer so skupaj kakšno zapeli, kartali ali sploh karkoli počeli. Bilo je tudi nekaj takih, ki so sicer imeli svoj dom a so raje prišli sem. Takšna je bila Kristina, ki ga je večkrat obiskala in mu hotela vlti moči, da bi, kot je rekla; "pokončno dočakal uro spoznanja". Imela je svoje stanovanje, kjer je čakala svojo "uro". Nikogar ni imela, cele dneve je doma presedela pred oknom in čakala, kogarkoli, da bi lahko spregovorila besedo. Preden je odšla v penzijo je garala kot črna živina. Prebijala se je skozi življenje mukoma in venomer sama. Tako so ji bile sodelavke vsa njena družba, ki pa je pojenjala z odhodom iz tovarne kjer je delala. Dogodki, ki jih je videla skozi okno, so ji bili poslej edina točka skozi katero je lahko še živelja. Prejokala je neskončne noči, dneve. Spanec nikakor ni hotel na oči, misel jo je venomer silila v razmišljjanja o tem, zakaj je temu tako, kje v življenju je pogrešila. Odgovora ni bilo nikoli...

Nekega dne je poslednjič zaklenila vrata svojega stanovanja in odšla v dom.

Starec ni razumel. Ni hotel razumeti! Hotel je le končati svojo pot življenja med svojimi, a teh ni bilo več. Trmasto, kot je bilo njegovo življenje se je upiral, tokrat življenju. Ko ga je žalost položila na posteljo mi je z svojo trudno roko pokazal na šolsko berilo, ki ga je Kristina nekje staknila in mi želel nekaj reči. Pogled se mi je ustavil na berivo z naslovom Misterij žene. S prstom mi je pokazal, kje naj berem. Ko sem dvignil oči, je njegova koščena roka znova dala znamenje. Približal sem uho njegovim ustom, Komaj slišno je začepetal: " Ne kot konji, kot ljudje ..tako bedno ne umira nihče".

Starčka ni več. Nekoč mi je dejal naj grem ob vetru pod borovce, naj poslušam, da se bo oglastil. Včasih, ko pod noč zapiha, se vsedem pod ta žlostna drevesa. @alostno in stokačoč se upirajo vetr, ki jim iz neder kraje zgodbe in nosi mimo ušes, ki želijo poslušati. Kolikor dreves, toliko starcev govori in žalost me objame. O starec, hudo mi je, pokaži mi še enkrat obraz, da iz njega prečitam svoje življenje. Naj ti z dotikom roke odvzamem, bolečino bolečine.

MANDRAČ je tednik KS občine Izola

Naslov: **Veliki trg 1, 66310 Izola, tel / fax.:066 / 61 - 139**

Predsednik časopisnega sveta:

Glavni in odg. urednik: Drago Mislej

Uredništvo: D. Mislej, V. Ostrovška, N.Zajc, T. Ferluga, Orlando H. (fotoreporter), E. Šahbaz, I. Vrnik-Blaško,

Tehnični urednik: Davorin Marc

Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 50 Sit.

Založnik / elektronski prelom: **GRAFFIT LINE**, doo Izola, 61-139

ŽR: 51430 - 603 - 32431

Tisk: Birografika BORI, Izola

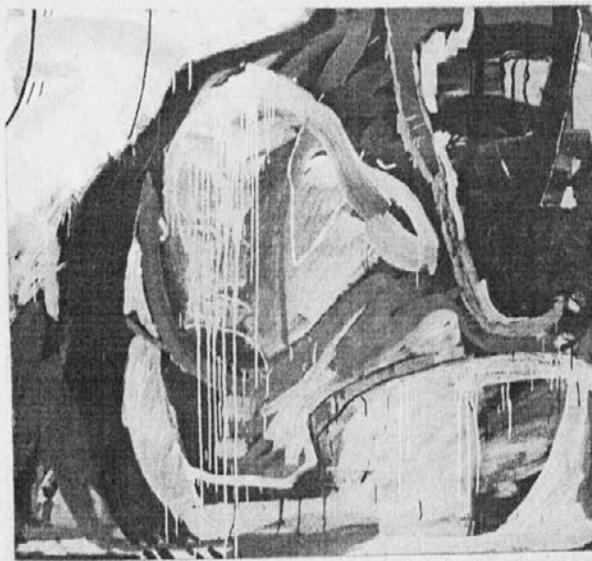
GALERIJA

Mira Narobè

KRAJINE

GALLERIA OD 10.2 DO 9.3. 1995

V galeriji ALGA-95, bo v petek, 10. februarja 1995, ob 19.00 uri, otvoritev samostojne razstave del, slikarke Mire Narobe. Avtorica se bo predstavila s Krajinami, akril na platnu.

Mira Narobe je diplomirala na oddelku za likovno pedagogiko na Pedagoški fakulteti pri prof. Hermanu Gvardijančiču. O njenem delu je umetnostni zgodovinar Damir Globočnik zapisal:

"S širokimi barvnimi potezami je na slikah Mira Narobe največkrat podana le osnovna koncepcija krajinskega motiva, njegove prostorske koordinate in silnice in seveda tudi barvna podoba, kajti že skope poteze povsem zadostujejo za označbo atmosfere ali razpoloženja, ki nam jo je slikarka začela posredovati..."

Ingrid Knez

splošna banka koper

ŠTUDENT, DIJAK!

Tvoja priložnost je tu!

Splošna banka Koper

Ti nudi možnost uporabe
najsodobnejših oblik poslovanja:

tekoči račun

bankomati

ACTIVA in

najetje posojila za čas študija

Priložnost zamujena,
ne vrne se nobena!

Vse informacije dobiš v enotah
Splošne banke Koper.

KRIMINALIJE

Ni kaj, pestro mestece. Vseh tičev nas je v njem. Nekateri seveda bolj izstopajo, kot denimo tisti, ki svojo pokojnino zapijejo še isti dan ko jo prejmejo. Živahni izolski mladoletniki se prav radi pretepajo in za žrte imajo največkrat gostinice. So pa tudi nekateri, ki Izolo skrivnostno zapustijo, a se potem na srečo bližnjih vrnejo in skesanjo povejo, da konec koncov ni nikjer tako lepo kot je prav tu.

Nekaj so morali ukrasti

Neznani storilci so se lotili kraje BMWja. Kljub njihovi vztrajnosti vrata BMWja niso popustila, zato so zlikovci nemočno odšli. Zelo verjetno pa je, da so isti tipi sunili golfa, ki je skrivnostno izginil isti dan. Obvestila se zbirajo.

Hiperaktivna

Dva izolska teenagerja sta se počutila nadvse močna. Pa sta šla in tebi nič meni nič prebutala gostinca. Nato sta hitro pobegnila, vendar so ju izsledili in bo zoper njiju podan predlog za sodnika za prekrške.

Ko pride penzion

Starejši Izolan je po prejemu pokojnine veselo nazdravljal brezskrbnim upokojenskim dnem. Že precej ga je moral imeti pod kapo, a se je še vedno počutil čilega in krepkega, zato jo kar naravnost mahnil proti Rusinjam na Belveder. Pa ga noge niso daleč nesle, na poti proti vrhu je obležal in dečki so mu pomagali domov.

Kalifornija

Izolan je pretepel svojo mamo, ker mu le ta ni hotela dati denarja za domnevni nakup mamil. Fuj ga bodi!

Spora

Na Lonki sta se sprla delojemalec in dajalec. Seveda je verbalni spor prerasel v fizično obračunajvanje, zato so dečki oba prijavili. Isti dan se je zgodil še spor. Šlo je za neke stare račune. Tudi tu niso bile dovolj besede, udeleženca sta stvar poskušala razložiti tudi s pestmi.

Tudi z njunim primerom se bo pozabaval sodnik za prekrške.

Odsel je

Moški je skrivnostno odsel na izlet in za krajši čas pustil svoje najbliže v negotovosti. Po nekaj dnevih so ga našli in družina je zopet srečna.

MORJE
RADIO 93.4 MHz